OKRESNÝ ÚRAD KOŠICE-OKOLIE

POZEMKOVÝ A LESNÝ ODBOR

Pozemkové oddelenie

Hroncova 13, 041 70 Košice

Naše číslo: OU-KS-PLO1-2026/002457 V Košiciach dňa 16. 01. 2026

Vybavuje: JUDr. Bohumil Hudák

VYHLÁSENIE KARANTÉNY

pre zistenie výskytu karanténnej fytoplazmy Grapevine flavescence doreé phytoplasma spôsobujúcej ochorenie zlaté žltnutie viniča

Okresný úrad Košice-okolie, pozemkový a lesný odbor ako príslušný orgán štátnej správy podľa § 2 ods. 3 zákona č. 180/2013 Z. z o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa § 5 ods. 4 zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov a podľa § 9 ods. 4 zákona č. 405/2011 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov, na základe návrhu Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu poľnohospodárskeho v Bratislave č.z. 515/2026, č.s. 17336/2026-221 zo dňa 09. 01. 2026, v súlade so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov

o z n a m u j e

zistenie výskytu karanténnej fytoplazmy Grapevine flavescence doreé phytoplasma, spôsobujúcej zlaté žltnutie viniča, ktorá bola zistená vo vzorke rastlín viniča hroznorodého odrody Rizling vlašský odobratej počas úradnej kontroly rastlinolekárskeho inšpektora dňa 30. 09. 2025 vo vinohrade v obci Trstené pri Hornáde (podľa LPIS 7501/2 štvorec Ždaňa) a

v y h l a s u j e

karanténu v rozsahu:

1. **zamorenú zónu** zahŕňajúcu obec Trstené pri Hornáde, v ktorej sa zakazuje:

- zakladať a prihlasovať množiteľské porasty viniča a premiestňovanie hostiteľských rastlín mimo zamorenú zónu.

2. **nárazníkovú zónu** tvoriacu ostatné obce celého okresu Košice - okolie, v ktorej musia:

- množiteľské porasty viniča spĺňať legislatívne požiadavky rastlinolekárskej legislatívy, pričom každá prihlásená dávka podlieha povinnému vzorkovaniu na diagnostiku zlatého žltnutia viniča.

Povinnosti v zamorenej a nárazníkovej zóne:
- umožniť prístup rastlinolekárskym inšpektorom Ústredného kontrolné a skúšobného ústavu poľnohospodárskeho v Bratislave (ďalej len kontrolný ústav") alebo k tomu oprávneným osobám na kontroly a odbery vzoriek,
- vykonávať pravidelnú kontrolu zdravotného stavu vinohradov (sledovať príznaky napadnutia),
- oznámiť podľa § 8 ods. 1 písm. b) zákona č. 405/2011 Z. z. v prípade zistenia príznakových krov viniča podozrenie na výskyt zlatého žltnutia viniča kontrolnému ústavu e-mailom na adresu ochrana@uksup.sk,
- všetky príznakové kry najneskôr do konca vegetácie viditeľne označiť (farbou, páskou a pod.),
- na základe kontroly vykonanej rastlinolekárskym inšpektorom kontrolného ústavu alebo e-mailovej odpovede zo strany kontrolného ústavu vykonať likvidáciu všetkých príznakových označených krov viniča najneskôr po zbere a ukončiť ju najneskôr do začiatku nasledujúceho vegetačného obdobia (najlepšie do polovice marca), a ostatných hostiteľov bez vzorkovania a laboratórneho testovania;
- ak počet príznakových krov presiahne 20 % celkového počtu živých krov v predmetnom vinohrade, je nevyhnutná likvidácia celého vinohradu alebo jeho časti tak, ako je zaregistrovaný vo Vinohradníckom registri SR delenom podľa odrôd. Takúto likvidáciu celého vinohradu možno vykonať iba po predchádzajúcej kontrole rastlinolekárskym inšpektorom kontrolného ústavu. Po vykonaní kontroly bude vydané rozhodnutie s povinnou likvidáciou daného vinohradu. Po ukončení likvidácie celého vinohradu bude vykonaná následná kontrola vykonaných opatrení rastlinolekárskym inšpektorom. Likvidáciou sa rozumie spálenie celých napadnutých rastlín vrátane koreňov a dezinfekcia použitého náradia. Ak nie je možné odstrániť korene infikovaných rastlín, treba ich ihneď po odrezaní kmeňa ošetriť systémovo pôsobiacim herbicídom. Zároveň je nevyhnutné všetky následne vyrastajúce výmladky priebežne likvidovať mechanicky alebo chemicky;
- užívateľ vinohradu je povinný po vykonaní každej likvidácie krov na základe § 8 ods. 7 zákona č. 313/2009 Z. z. o vinohradníctve a vinárstve oznámiť túto skutočnosť odboru vinohradníctva, vinárstva a ovocných sadov kontrolného ústavu na príslušnom tlačive (Hlásenie o vy klčovaní vinohradu);
- na všetkých príznakových kroch odstrániť počas vegetácie všetky zelené letorasty s tým, že tento úkon treba po opätovnom vypučaní zopakovať minimálne ešte dva razy do konca vegetácie,
- počas vegetácie vykonávať pravidelný monitoring cikádky Scaphoideus titanus, ktorá je prenášačom (vektorom) uvedenej fytoplazmy žltými lepovými doskami;
- vykonať ošetrenia rastlín viniča proti cikádke Scaphoideus titanus vo vhodnom termíne na základe signalizácie kontrolného ústavu tromi postrekmi v zamorenej zóne a minimálne dvomi postrekmi v nárazníkovej zóne autorizovanými prípravkami na ochranu rastlín. Listy vinica ošetrené uvedenými prípravkami nesmú byť použité na potravinárske účely. Schéma ochrany a prehľad prípravkov na ochranu rastlín je uvedený v prílohe. Zmeny v zozname autorizovaných prípravkov na ochranu rastlín možno nájsť v informačnom systéme ISPOR na stránke https://pripravky.uksup.sk/pripravok/search. Odporúčame aj ošetrenie ostatných hostiteľských rastlín, napr. plamienok plotný, lieska, vŕba, jelša alebo pajaseň,

ktoré sa nachádzajú v blízkosti vinohradov. Vykonané ošetrenia podľa § 35 ods. 2 zákona č. 405/2011 Z. z. musia profesionálni používatelia viesť v evidencii spotreby prípravkov na ochranu rastlín.
- pálenie zvyškov viničia po reze viniča v jarnom období. Týmto opatrením sa redukuje samotný potenciálny výskyt zlatého žltnutia viniča v odrezaných častiach viniča, ale najmä prezimujúce štádiá vektorov. Kombináciou s primeranou chemickou ochranou proti vektorom možno dosiahnuť výrazné zníženie zdrojov nákazy. Pálenie v otvorenej krajine treba pred začatím nahlásiť hasičom na číslo 150 vrátane opätovného oznámenia ukončenia pálenia. Takto je potrebné oznámiť každú lokalitu a každý deň vykonávania pálenia ako rastlinolekárskeho opatrenia. Samotným pálením nesmú byť obťažovaní blízki susedia. Možno ho vykonávať počas celého roka, pričom v čase nebezpečenstva vzniku požiarov v lesoch (stupeň požiarneho nebezpečenstva je zverejňovaný na stránke www.shmu.sk v období apríl až október) je potrebná užšia spolupráca s hasičmi. Pálenie odporúčame vykonať aj na rastlinných zvyškoch po snímaní vinohradov v druhej polovici leta, keď po ich dôkladnom vysušení je tiež potrebné využiť likvidáciu pálením.
- opätovnú výsadbu vinohradov odporúčame vykonať najskôr po 2 rokoch pestovania inej plodiny, ktorá nie je hostiteľov zlatého žltnutia viniča.
- každú novú výsadbu minimálne 6 mesiacov vopred oznámiť kontrolnému ústavu e-mailom na adresu ochrana@uksup.sk.
- každý obchodu í k/predajca viničových sadeníc je povinní oznámiť na kontrolný ústav e-mailom na adresu ochrana@uksup.sk každú dodávku určenú pre výsadbu nových vinohradov v rámci výsadbových práv alebo reštrukturalizácie vinohradov;
- viničové sadenice použité na novú výsadbu musia byť označené rastlinným pasom.
- pred každou výsadbou zabezpečiť včasný úradný odber vzoriek každej dodávanej dávky prostredníctvom rastlinolekárskeho inšpektora kontrolného ústavu. Odporúčame vykonať platbu za danú dodávku až po obdržaní negatívnych výsledkov rozborov.
- umožniť vzorkovanie všetkých nových výsadieb rastlinolekárskymi inšpektormi kontrolného ústavu počas 1. roka po výsadbe a následnému laboratórnemu testovaniu na výskyt zlatého žltnutia viniča.

Povinnosti vo verejnej zeleni:
Vo verejne zeleni, ktorá sa nachádza vo vzdialenosti do 200 m od vinohradov (obrábaných aj neobrábaných), sú potrebné tieto mechanické opatrenia:
a) Likvidácia inváznej dreviny - pajaseň žliazkatý (Ailanthus altissima), ktorý je zároveň invázou drevinou,
b) Likvidácia plamienka plotného (Clematis vitalba),
c) Zákaz výsadby hostiteľských rastlín (pajaseň žliazkatý - Ailanthus altissima, jelša lepkavá - Alnus glutinosa, jelša sivá - Alnus incana, plamienok plotný - Clematis vitalba, lieska obyčajná - Corylus avellana, vŕba - Salix sp., okrasné druhy viniča - Vitis sp.),
d) Hostiteľské rastliny odporúčame nahradiť inými druhmi drevín.
Chemická ochrana proti vektorom na hostiteľských rastlinách vo verejnej zeleni nie je nevyhnutná.

Karanténne opatrenia uvedené pre zamorenú a nárazníkovú zónu sa týkajú všetkých vinohradníkov v okrese Košice-okolie bez ohľadu na typ subjektu vrátane intravilánov obcí, bez ohľadu na výmeru, spôsob obrábania, teda aj vinohradníkov v režime ekologického poľnohospodárstva, prípadne iné rozdiely v pestovaní vinica. Taktiež sa tieto opatrenia týkajú

aj výsadieb tzv. PIWI odrôd s odolnosťou proti hubovým chorobám. Zároveň odporúčame vykonávať zvýšenú vzájomnú informovanosť prostredníctvom obecných úradov a vinohradníckych spolkov, prípadne s využitím elektronickej komunikácie.

Ak nižšie uvedené nariadené povinnosti (opatrenia) dotknutý subjekt nevykoná, môže kontrolný ústav podľa § 9 ods. 5 zákona č. 405/2011 Z. z. zabezpečiť ich vykonanie na náklady príslušnej osoby.

Odôvodnenie

Okresnému úradu Košice-okolie, pozemkovému a lesnému odboru bol dňa 12. 01. 2026 doručený návrh č.z. 515/2026, č.s. 17336/2026-221 Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu poľnohospodárskeho v Bratislave zo dňa 09. 01. 2026 s prílohami na vyhlásenie karantény na základe skutočností uvedených nižšie. Dňa 30. 09. 2025 boli úradnou kontrolou Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu poľnohospodárskeho Bratislava vo vinohrade v obci Trstené pri Hornáde odobraté vzorky rastlín viniča hroznorodého odrody Rizling vlašský (Záznam o odbere vzorky č. 51/14-11/2025-B). Laboratórna analýza vzoriek potvrdila pozitívny nález karanténnej fytoplazmy Grapevine flavescence doreé phytoplasma, spôsobujúcej chorobu zlaté žltnutie viniča (Protokol o skúške č. R1089/2025).

Uvedený druh fytoplazmy patrí medzi karanténnych škodcov Únie podľa prílohy II časti B Vykonávacieho Nariadenia Komisie (EÚ) 2019/2072 z 28. novembra 2019, ktorým sa stanovujú jednotné podmienky vykonávania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2031, pokiaľ ide o ochranné opatrenia proti škodcom rastlín, a ktorým sa zrušuje nariadenie Komisie (ES) č. 690/2008 a ktorým sa mení vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2018/2019 v platnom znení. Opatrenia a zásady týkajúce sa riadenia rizík spojených s karanténnymi škodcami sú uvedené v prílohe II Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2031 z 26. októbra 2016 o ochranných opatreniach proti škodcom rastlín, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 228/2013, (EÚ) č. 652/2014 a (EÚ) č. 1143/2014 a zrušujú smernice Rady 69/464/EHS, 74/647/EHS, 93/85/EHS, 98/57/ES, 2000/29/ES, 2006/91/ES a2007/33/ES (ďalej len „nariadenie EP a Rady (EÚ) 2016/2031“). Za účelom obmedzenia šírenia zlatého žltnutia viniča bola určená vymedzená oblasť.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 405/2011 Z. z., kontrolný ústav na základe výsledkov rastlinolekárskej kontroly rozhodnutím môže:
písm. e) „navrhnúť vyhlásenie karantény alebo zrušenie karantény obvodnému pozemkovému úradu“. Riadiac sa novelizáciou zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/2013 Z. z. o organizácií miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, boli k 30.09.2013 zrušené obvodné pozemkové úrady a od 1.10.2013 ich kompetencie vykonávajú okresné úrady, pozemkové a lesné odbory a odbory opravných prostriedkov, referáty pôdohospodárstva.

V súlade s čl. 11 nariadenia EP a Rady (EÚ) 2016/2031 v súvislosti s oznámením výskytu karanténnych škodcov Únie Komisii EÚ podľa čl. 18 nariadenia EP a Rady (EÚ)

2016/2031, je povinnosťou príslušného orgánu vykonať rastlinolekárske opatrenia na účely eradikácie príslušného karanténneho škodcu Únie v dotknutej oblasti, ktorých súčasťou je určenie vymedzenej oblasti. Vymedzená oblasť pozostáva zo zamorenej zóny a nárazníkovej zóny:

1. V zamorenej zóne sa nachádzajú:

a) všetky rastliny, o ktorých je známe, že boli napadnuté daným škodcom;

b) všetky rastliny, ktoré preukazujú prejavy alebo symptómy možného napadnutia týmto škodcom;

c) všetky ostatné rastliny, ktoré pravdepodobne sú alebo by mohli byť kontaminované alebo napadnuté týmto škodcom vrátane rastlín, ktoré by mohli byť napadnuté vzhľadom na ich náchylnosť na tohto škodcu a ich umiestnenie v blízkosti napadnutých rastlín, alebo spoločný zdroj výroby, ak je známy, s napadnutými rastlinami alebo rastlinami, ktoré z nich boli vypestované;

d) pozemky, pôda, vodné toky alebo iné prvky, ktoré boli napadnuté alebo by mohli byť napadnuté daným škodcom.

2. Nárazníková zóna je vedľa zamorenej zóny a obklopuje ju.

Prijímatelia podpory na šetrné hospodárenie vo viniciach a ekologické poľnohospodárstvo vo viniciach vo vyhlásenej karanténnej oblasti sú povinní vykonať nariadené opatrenia. Daný prijímateľ podpory je povinný nahlásiť na príslušnú regionálnu Pôdohospodársku platobnú agentúru vykonanie opatrení a uplatnenie vyššej moci v súlade s § 27 nariadenia vlády č. 120/2023 Z. z. v znení neskorších predpisov prostredníctvom formulára zverejneného na jej webovom sídle.

V prípade nevykonania nariadených rastlinolekárskych opatrení kontrolný ústav uloží fyzickej osobe-podnikateľovi alebo právnickej osobe pokutu podľa § 39 ods. 1 písm. k) zákona č. 405/2011 Z. z..

Nariadené opatrenia vo vymedzenej oblasti je možné zrušiť po 3 rokoch v prípade, ak počas tejto doby nebude zistený výskyt zlatého žltnutia viniča

Táto verejná vyhláška sa doručuje tak, že sa zverejní po dobu 15 dní na úradnej tabuli správneho orgánu a súčasne v dotknutých obciach na obvyklom mieste, obvyklým spôsobom na úradnej tabuli (resp. v miestnej tlači, v miestnom rozhlase a pod.): Dotknuté obce potvrdia zverejnenie vyhlášky vrátením jedného jej vyhotovenia na tunajší správny orgán s potvrdením doby vyvesenia.

Prílohy:
- Záznam o odbere vzorky č. 51/14-11/2025-B
- Protokol o skúške R1089/2025
- Zlaté žltnutie viniča (popis)
- Čo je potrebné sledovať
- Prípravky na ochranu k 1.11.2025
- Súhrn opatrení (leták)

Doručuje sa:

1 Bačkovík
2 Baška
3 Belža
4 Beniakovce
5 Bidovce
6 Blažice
7 Bočiar
8 Bohdanovce
9 Boliarov
10 Budimír
11 Bukovec
12 Bunetice
13 Buzica
14 Cestice
15 Čakanovce
16 Čaňa
17 Čečejovce
18 Čižatice
19 Debraď
20 Drienovec
21 Družstevná pri Hornáde
22 Ďurďošík
23 Ďurkov
24 Dvorníky - Včeláre
25 Geča
26 Gyňov
27 Hačava
28 Háj
29 Haniska
30 Herľany
31 Hodkovce
32 Hosťovce
33 Hrašovík
34 Hýľov
35 Chorváty
36 Chrastné
37 Janík
38 Jasov
39 Kalša
40 Kecerovce
41 Kecerovský Lipovec
42 Kechnec
43 Kokšov - Bakša
44 Komárovce

45 Kostoľany nad Hornádom
46 Košická Belá
47 Košická Polianka
48 Košické Oľšany
49 Košický Klečenov
50 Kráľovce
51 Kysak
52 Malá Ida
53 Malá Lodina
54 Medzev
55 Milhosť
56 Mokrance
57 Moldava nad Bodvou
58 Mudrovce
59 Nižná Hutka
60 Nižná Kamenica
61 Nižná Myšľa
62 Nižný Čaj
63 Nižný Klátov
64 Nižný Lánec
65 Nová Polhora
66 Nováčany
67 Nový Salaš
68 Obišovce
69 Olšovany
70 Opátka
71 Opiná
72 Paňovce
73 Peder
74 Perín - Chym
75 Ploské
76 Poproč
77 Rákoš
78 Rankovce
79 Rešica
80 Rozhanovce
81 Rudník
82 Ruskov
83 Sady nad Torysou
84 Seňa
85 Skároš
86 Slančík
87 Slanec
88 Slanská Huta
89 Slanské Nové Mesto

90 Sokoľ
91 Sokoľany
92 Svinica
93 Šemša
94 Štós
95 Trebejov
96 Trsťany
97 Trstené pri Hornád
98 Turňa nad Bodvou
99 Turnianska Nová Ves
100 Vajkovce
101 Valaliky
102 Veľká Ida
103 Veľká Lodina
104 Vtáčkovce
105 Vyšná Hutka
106 Vyšná Kamenica
107 Vyšná Myšľa
108 Vyšný Čaj
109 Vyšný Klátov
110 Vyšný Medzev
111 Zádiel
112 Zlatá Idka
113 Žarnov
114 Ždaňa

Na vedomie:
Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky v Bratislave, Matúškova 21, 833 16 Bratislava-Nové Mesto

Okresný úrad Košice - okolie
23

Ing. Gabriel Vukušič
vedúci odboru

Vyvesené dňa:
(dátum, pečiatka, podpis)

Zvesené dňa:
(dátum, pečiatka, podpis)